

PROPOSTA DE FULL DE RUTA NACIONAL

25 Agost 2013 - Espai Mata de Jonc

Aquest escrit és una síntesi de les idees que l'Espai Mata de Jonc ha anat aplegant de cara a aportar elements per a un debat entorn del futur polític de la Nació Catalana en el seu conjunt, tenint en compte la realitat específica de cadascuna de les seves parts. Per a elaborar aquesta síntesi hem tingut en compte les diferents aportacions que s'han fet des de diferents forces polítiques i grups d'opinió, al llarg dels darrers anys¹. Exposem aquest resum en els vuit apartats següents:

I. L'àmbit de la Nació Catalana

II. El subjecte polític i jurídic

III. Les formes d'organització nacionals

IV. Pressupòsits generals del procés

V. Accions i estructures d'abast nacional del nou Estat català

VI. Propostes de línies d'acció als diferents territoris històrics

VII. Estructures de coordinació i suport mutu

VIII. L'Espai Mata de Jonc

I. L'àmbit de la Nació Catalana

L'àmbit de la nació catalana són els Països Catalans, entenent per Països Catalans, des del punt de vista lingüístic i cultural, els territoris on es parla la llengua catalana.

I des del punt de vista polític, aquests mateixos territoris més aquells territoris al·lòfons contigus (de llengua occitana o espanyola) i associats històricament a aquests, que decidissin lliurement prendre part en els projectes polítics de la Nació Catalana, generals o d'alguna de les seves parts.

II. El subjecte polític i jurídic

Els elements fonamentals que avui defineixen una nació són presents, doncs, en el cas dels Països Catalans i, per tant, el subjecte político-jurídic fonamental per a un futur compartit és el conjunt de la nació catalana (o Països Catalans). De tota manera, considerant els processos històrics diferenciats i la realitat de la consciència política en cada lloc, es pot considerar, d'altra banda, que cadascun dels territoris històrics que conformen la nació catalana pot esdevenir, en el procés d'assoliment de la Independència, subjecte polític i jurídic i, en conseqüència, pot, legítimament, exercir el dret d'autodeterminació.

III. Les formes d'organització nacionals

Els Països Catalans han de ser presents en el procés d'independència del Principat i les formes d'organització que prenguin les instàncies independentistes s'han d'adequar a aquest objectiu. Els membres i militants de les organitzacions independentistes pertanyents als diferents Països Catalans han de poder fer part, de manera natural, d'una mateixa estructura organitzativa nacional. La forma de coordinació i d'incidència política que es consideri més convenient en cada moment no ha de seguir pas el possible caràcter federal intern del nou Estat ni tampoc cap aplicació tàctica concreta. Les formes d'organització poden ser conjuntes des del primer moment².

Hem de ser conscients, a més, que ens trobem en una realitat política que evoluciona de manera accelerada davant els nostres ulls; i que recomanacions ideològiques o polítiques que podien tenir el seu pes en la lluita nacional de fa vint anys (com el mite de la "no ingerència") es troben avui en el camí de ser superades.

---

¹ V. especialment "El nou Estat català i la Nació Catalana. Una visió des de Mallorca" Grup Blaquerna, 2013

² En el cas conegut al si de l'ANC entorn la petició de Mallorca, si la voluntat dels membres de l'ANC de Mallorca era, d'una manera àmpliament majoritària, favorable a una integració directa com a Assemblea Territorial (semblantment al cas de Catalunya Nord) no s'hi haurien d'haver posat obstacles..

IV. Pressupòsits generals en el procés

Tal com aconsellen tots els analistes, caldrà que durant les negociacions amb l'Estat espanyol i amb la resta d'agents internacionals quedin clars els vincles culturals, socials, geogràfics, històrics i econòmics entre els territoris dels Països Catalans que s'han configurat al llarg del temps. També serà irrenunciable el reconeixement de la possibilitat que, en un futur, d'una manera democràtica, aquests territoris puguin establir les relacions que decideixin lliurement els seus ciutadans amb la resta de territoris dels Països Catalans. I semblantment és necessari que persones i entitats representatives dels diversos territoris històrics dels Països Catalans, siguin presents als organismes que treballen en el procés d'independència nacional.

Aquest procés pot tenir unes conseqüències positives i alguns perills.

Entre les *conseqüències positives* podem considerar:

Que la llengua catalana tindrà un instrument que en garantirà la supervivència i el reconeixement a totes les institucions internacionals i que, de manera semblant, la nacionalitat catalana tindrà reconeixement internacional.

Que com a nació tindrem veu i vot en el concert de les nacions lliures del món.

Que la previsible remuntada econòmica del Principat tindrà repercussions favorables per a la majoria de la nació catalana..

Que la nova situació permetrà que es faci efectiu el Corredor mediterrani.

Que, de manera general, la independència del Principat ajudarà a obrir els ulls a molts illencs i valencians respecte dels avantatges de tenir un estat propi.

I com a *possibles perills*:

Que des de l'estat espanyol es potenciarà al màxim l'unionisme espanyolista i el secessionisme anticatalà, tot plegat, probablement, dins un clima de revenja.

Que la creació d'un estat podria portar, a mitjà i llarg termini, al desenvolupament de diferents expressions de barreres ideològiques que poden dificultar les relacions entre els Països Catalans.

Que la tasca de construir un nou estat és tan ingent i absorbent, que hi ha el perill real que el Principat s'hi centri i obli la resta de catalans.

Contra aquests perills, caldrà reforçar la coordinació, la solidaritat mútua i l'explicació política.

V. Accions i estructures d'abast nacional del nou Estat català

Ja hem assenyalat com a convenient que persones i entitats representatives dels diversos territoris siguin presents en el procés d'avanç cap a la independència. De manera general, la futura Constitució catalana haurà d'incorporar la definició i el marc complet de la nació, tenint en compte especialment aspectes com ara el reconeixement de la condició nacional als ciutadans dels altres territoris que lliurement ho reclamin o la inclusió d'una clàusula de reunificació³.

I de manera concreta:

1. Cal que estigui prevista i quedi oberta la possibilitat que qualsevol altre territori històric de la nació catalana pugui, en qualsevol moment, decidir de manera democràtica, afegir-se a l'Estat català o crear-ne un altre i federar-s'hi.

2. Caldrà el reconeixement del dret dels habitants de la resta de territoris de la nació catalana d'identificar-se i ser acceptats i protegits com a catalans. Caldrà definir un marc especial de drets (ciutadania, atenció sanitària, accés a les universitats, condicions especials en transports i altres serveis).

3. Caldrà facilitar la presència de la resta de territoris històrics en les institucions del nou Estat lliure, mitjançant les seves organitzacions, entitats o associacions.

4. Caldrà l'establiment d'un ministeri o departament que s'ocupi específicament de les relacions amb els diversos territoris dels Països Catalans i impulsi polítiques i convenis amb institucions, entitats o empreses per promoure i desenvolupar el patrimoni compartit.

---

³ Com ho van fer al seu moment les constitucions de la República Federal Alemanya o de la República d'Irlanda de 1937.

5. L'Estat català promourà la llengua catalana a tots el territoris lingüístics. Qualsevol atac a la llengua, en qualsevol lloc, ha de ser respost políticament i jurídicament, si escau, pels organismes pertinents.
6. La simbologia històrica i tradicional compartida per tots els territoris de la nació no pot ser d'ús exclusiu de la nova República. Tant el nou Estat com els seus mitjans i organismes públics difondran i divulgaran aquesta realitat comuna. En aquest sentit, caldrà impulsar l'articulació de l'espai comunicatiu català, format pels mitjans de comunicació de Catalunya i els mitjans de comunicació de la resta de territoris històrics dels Països Catalans.
7. Caldrà també negociar amb els estats espanyol i francès i impulsar la creació d'òrgans comuns de relació transfronterera per facilitar els intercanvis culturals i la imprescindible cooperació i especialització en àmbits com ara el de les infraestructures (portuàries, viàries, ferroviàries i aeroportuàries).
8. A partir de la creació de les institucions del nou Estat català, s'impulsarà la creació d'alguna instància on puguin coincidir i estrènyer vincles, càrrecs electes de tots els Països Catalans.
9. El nou Estat posarà a disposició dels creadors culturals i artístics de la resta de Països Catalans els seus organismes de projecció exterior.
10. El nou Estat promourà el reconeixement a totes les persones que han lluitat per la llibertat de la nostra nació, en qualsevol del seus territoris.

VI. Propostes de línies d'acció als diferents territoris històrics

Caldrà insistir en el missatge que l'independentisme català és integrador i representa i protegeix tots els ciutadans, els nascuts aquí i els nascuts a fora, tot defensant de manera general el dret democràtic a decidir el futur col·lectiu. S'hauran de teixir complicitats amb les entitats de la societat civil.

La principal tasca serà, doncs, de fer créixer l'independentisme a partir d'estendre la consciència del dret a decidir sobre el fruit del propi treball (contra l'espoliació econòmica) i sobre la forma d'organització col·lectiva (contra la subordinació política).

També caldrà bastir estructures estables de relació amb els ciutadans i organitzacions de l'Estat lliure que es mantindran solidaris amb la resta de nació catalana.

VII. Estructures de coordinació i de suport mutu

De manera general, al llarg del procés caldrà que s'articulin al màxim, a nivell nacional, les diferents organitzacions existents i també que es reforcin les estructures de coordinació i de suport mutu. Caldrà donar un suport especial a totes aquelles instàncies que treballin per objectius nacionals, com per un mercat lingüístic, cultural i comunicatiu comú, per instruments comuns de coordinació econòmica etc.

VIII. L'Espai Mata de Jonc

L'Espai Mata de Jonc es mantindrà, en tot el procés i en la mesura que la seva acció sigui necessària, com un àmbit de reflexió i d'acció que s'esforçarà per a afavorir la interrelació entre els Països Catalans i col·laborarà en l'elaboració de propostes de diferent ordre (lingüístiques, culturals, econòmiques, polítiques) vers aquest objectiu.